

Raadsvoorstel en besluitnota

Onderwerp

Zienswijze financiële jaarstukken recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer 2025-2027

Gevraagd besluit

1. Akkoord te gaan met het geven van een positieve zienswijze naar aanleiding van de financiële stukken van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer, te weten: de jaarstukken 2025, de begrotingswijziging 2026 en de programmabegroting 2027.
2. De zienswijze zoals besloten onder 1 te verzenden aan de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer, conform de bijgevoegde brief.

Geheimhouding op grond van de Gemeentewet

Openbaar

Kernverhaal

Om fijn in Zaanstad te kunnen wonen, werken en recreëren, is het belangrijk om de natuur en recreatiegebieden rond de stad goed te beheren en toegankelijk te maken. Daarom participeert Zaanstad als verbonden partij in twee recreatieschappen: Alkmaarder- en Uitgeestermeer ten noorden van Zaanstad en Twiske Waterland ten oosten van Zaanstad. Het recreatieschap voorziet in een behoefte aan openluchtrecreatie, landschapsbeleving en het versterken van de natuur en biodiversiteit in de directe omgeving van de stad. Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer is de verbonden partij van de Gemeente Zaanstad.

Op 2 april 2026 heeft het dagelijks bestuur van RAUM onze gemeente de financiële jaarstukken 2025-2027 van het recreatieschap voor het uitbrengen van een mogelijke zienswijze toegezonden. Het betreft de volgende documenten:

- Jaarstukken 2025
- Begrotingswijziging 2026
- Programmabegroting 2027

De financiële jaarstukken hebben geen directe nieuwe structurele financiële gevolgen voor de gemeente, met uitzondering van de indexering van de jaarlijkse participantenbijdrage over 2026. Om die reden wil Zaanstad een positieve zienswijze op de financiële documenten geven. Bij het recreatieschap loopt sinds begin 2025 een onderzoek naar de toekomstige governance, waarbij opheffing de lijn is die verder uitgewerkt wordt (zie raadsinformatiebrief 9423319). In de liquidatiefase is het recreatieschap in belangrijke mate afhankelijk is van incidentele participantenbijdragen, wat maakt dat de financiële positie kwetsbaarder wordt.

Aanleiding

Op 2 april 2026 heeft het dagelijks bestuur van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer de financiële jaarstukken 2025-2027 van het recreatieschap toegezonden om zienswijze uit te brengen. Het betreffen de volgende documenten:

- Jaarstukken 2025
- Begrotingswijziging 2026
- Programmabegroting 2027

Beoogd resultaat

Het geven van een door B&W gedragen standpunt over de aan de raad voor te leggen zienswijze.

Kader

- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer
- Verordening financieel beheer Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer
- Aanvullende bestuurlijke afspraken tussen deelnemende gemeenten

Argumenten en afwegingen

Inleiding

In deze paragraaf wordt inhoudelijk ingegaan op de financiële jaarstukken van het recreatieschap, gevolgd door een analyse van de begrotingswijziging 2026 en de programmabegroting 2027. De paragraaf sluit af met een conclusie en een advies voor de verdere besluitvorming.

Jaarrekening 2025

De jaarrekening 2025 van Recreatieschap Alkmaarder en Uitgeestermeer sluit met een positief resultaat van ongeveer € 53.000, terwijl vooraf een negatief resultaat van circa € 280.000 was begroot. Dit verschil wordt vooral veroorzaakt door het bestuurlijke besluit om projecten stop te zetten, waardoor minder kosten zijn gemaakt en geen nieuwe langlopende verplichtingen zijn aangegaan. In de Jaarstukken 2025 staat dat het financiële resultaat wordt toegevoegd aan de reserves en dat er geen verrekening of terugbetaling plaatsvindt richting de deelnemende gemeenten. Daarnaast bevat de jaarrekening een rechtmatigheidsverantwoording waarin het dagelijks bestuur aangeeft dat de financiële handelingen volgens de geldende regels en binnen de vastgestelde grenzen zijn uitgevoerd.

De lagere lasten zijn met name zichtbaar bij ontwikkeling en inrichting en bij beheer en onderhoud. Daartegenover staan hogere kosten voor bestuur en ondersteuning, onder andere door het governance traject en Woo-verzoeken. De totale reserves bedragen eind 2025 circa € 1,5 miljoen. De financiële positie blijft kwetsbaar, mede doordat de algemene reserve beperkt is ten opzichte van de risico's. Het reguliere beheer en onderhoud blijven doorgaan, waardoor er geen directe gevolgen zijn voor Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer, zoals voor de kwaliteit van het recreatie- of zwemwater.

Begrotingswijziging 2026

De begroting na wijziging 2026 sluit met een positief saldo van ongeveer € 402.000, wat aanzienlijk lager is dan oorspronkelijk begroot. Dit wordt vooral verklaard door lagere incidentele participantenbijdragen als gevolg van vertraging in gebiedsinvesteringen en het stopzetten van projecten.

De lasten nemen beperkt toe door hogere kosten voor bestuur, governance en toezicht, terwijl de baten afnemen door lagere incidentele bijdragen. Het positieve saldo wordt toegevoegd aan de reserves. Voor Zaanstad leidt de begrotingswijziging niet tot extra structurele lasten, anders dan de reguliere indexatie en de eerder afgesproken incidentele bijdragen.

Programmabegroting 2027

De programmabegroting 2027 laat een positief resultaat zien van circa € 538.000. Dit positieve resultaat wordt echter grotendeels veroorzaakt door incidentele participantenbijdragen, die expliciet zijn bedoeld voor het opvangen van verwachte negatieve resultaten in de jaren na 2027 in verband met de voorgenomen opheffing van het recreatieschap. Hoewel in de programmabegroting geen concrete ramingen zijn opgenomen voor 2028 en verder, wordt wel toegelicht dat deze bijdragen en de toevoeging aan de

reserves noodzakelijk zijn om toekomstige tekorten te dekken, waardoor het positieve resultaat geen structureel overschot weerspiegelt.

Inhoudelijk ligt de focus op het voortzetten van het beheer en onderhoud en op de afronding van lopende projecten zoals Sakerleidendam en Vitaal Platteland; er zijn geen nieuwe strategische doelen geformuleerd. De financiële positie blijft daarmee kwetsbaar, met een beperkte algemene reserve en een blijvende afhankelijkheid van incidentele bijdragen van de deelnemers, waaronder Zaanstad.

Draagvlak

De recreatiegebieden voorzien in een grote behoefte bij het publiek. Jaarlijks worden de bezoekersaantallen gemeten.

Aansluiting externe ontwikkelingen

Zaanstad heeft zich door deelname als participerende partij voor onbepaalde tijd tot het beheer van de recreatiegebieden verplicht.

Financiële consequenties

Voor Zaanstad zijn er geen nieuwe structurele financiële lasten, met uitzondering van de reguliere indexering (3%) van de participantenbijdrage voor het recreatieschap, die wordt verwerkt in de gemeentelijke begroting 2027.

Daarbij wordt opgemerkt dat het recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer zich in een liquidatiefase bevindt en dat het financiële resultaat al in 2027 in belangrijke mate afhankelijk is van incidentele bijdragen van de participanten. Voor Zaanstad bedraagt de reguliere participantenbijdrage in 2027 ongeveer € 470.000. Daarnaast wordt een incidentele bijdrage van ongeveer € 164.000 gevraagd. De dekking hiervan is geregeld binnen de financiële systematiek. Het bedrag wordt niet als aparte begrotingspost bij Zaanstad opgenomen, maar net als vorig jaar technisch verwerkt via de jaarrekening (o.a. 'nog te betalen') en compensatie via het btw compensatiefonds (BCF). Dit verklaart waarom de bijdrage wel expliciet is opgenomen in de Programmabegroting RAUM, maar niet direct zichtbaar is in onze eigen P&C. Financieel sluit dit aan bij de eerder gehanteerde werkwijze.

Deze incidentele bijdrage is noodzakelijk om in 2027 tot een sluitend resultaat te komen en hangt samen met het afdekken van verwachte negatieve resultaten in de jaren na 2027. De financiële uitwerking voor de jaren 2028–2029 is op dit moment nog niet geconcretiseerd, waardoor onzekerheid blijft bestaan over de omvang en verdeling van toekomstige financiële risico's.

Met deze zienswijze vraagt de gemeente Zaanstad nadrukkelijk aandacht voor deze financiële kwetsbaarheid en de afhankelijkheid van incidentele bijdragen in de afrondende fase van het recreatieschap.

Juridische consequenties

Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer is een openbaar lichaam op basis van artikel 8, lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Op basis van artikel 35 Wgr dient de ontwerp-begroting en een de begrotingswijziging van een openbaar lichaam voor een zienswijze te worden aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten. Op grond van art 34b Wgr wordt de voorlopige jaarrekening aan de deelnemende partijen toegezonden voor 30 april. In art 8 lid 4 van de Verordening financieel beheer Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer is vastgelegd dat deelnemende partijen een zienswijze naar voren brengen over de resultaatbestemming van de jaarrekening.

Communicatie/vervolgtraject

Zodra de raad een zienswijze heeft vastgesteld zal het college van burgemeester en wethouders deze zienswijze naar het dagelijks bestuur van het recreatieschap Twiske-Waterland toesturen.

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Zaanstad,

Besluit:

1. Akkoord te gaan met het geven van een positieve zienswijze naar aanleiding van de financiële stukken van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer, te weten:
de jaarstukken 2025, de begrotingswijziging 2026 en de programmabegroting 2027.
2. De zienswijze zoals besloten onder 1 te verzenden aan de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer, conform de bijgevoegde brief.

In de vergadering van-.....- 2026

De griffier,

Conform de [machtiging tekenbevoegdheid raadstukken](#) is dit besluit alleen ondertekend door griffier.